

Nr 50.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förhöjt understöd till förre seminarieeleven B. E. L. Hellström; given Stockholms slott den 12 januari 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Arthur Engberg.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 januari 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Engberg anför vidare:

Sedan Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 16 mars 1928 avlåten proposition, nr 181, föreslagit, att till förre eleven vid folkskoleseminariet i Uppsala Bror Emil Leonard Hellström skulle från och med den 15 februari 1927 under hans återstående livstid från allmänna indragningsstaten utgå ett årligt understöd av 500 kronor, utan rätt för Hellström att därå åtnjuta dyrtidstillägg, anmälde riksdagen under punkt 64:o i skrivelse den 1 juni 1928, nr 352, att riksdagen bifallit propositionen.

Av den i ärendet förebragta utredningen, beträffande vilken jag hänvisar till nyssberörda proposition, framgick, att Hellström, som är född den 25 maj 1898, under en gymnastiklektion vid omförmälda seminarium den 15

februari 1927 drabbats av ett olycksfall, som lett till fullständig dövhet å båda öronen i förening med nästan fullständig saknad av lukt såsom för framtiden bestående men, vartill kommit en lätt grad av jämviktsrubbnig, som vid nämnda tid ansågs komma att så småningom förbättras och gå över, att understödet åt Hellström, som saknade medel till sin försörjning, beräknats med tillämpning av de grunder, vilka gällde beträffande kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, därvid den för framtiden bestående nedsättningen av hans arbetsförmåga uppskattades till 55 procent, samt att, om hänsyn tagits jämväl till berörda jämviktsrubbnig, nedsättningen i arbetsförmågan bort uppskattas till två tredjedelar av normal arbetsförmåga.

I ansökningar den 23 juni 1932 och den 8 december 1933 har nu Hellström anhållit att få komma i åtnjutande av förhöjt understöd.

Över förstnämnda ansökning hava yttranden avgivits den 20 augusti 1932 av skolöverstyrelsen, den 21 september 1932 av medicinalstyrelsen, som tillika hört medlemmen av sitt vetenskapliga råd professorn Gunnar Holmgren, den 9 december 1932 av riksförsäkringsanstalten och den 31 mars 1933 av statskontoret.

Riksförsäkringsanstalten har därvid — under hänvisning till ett av professorn vid universitetet i Uppsala R. Bárány utfärdat intyg, enligt vilket den jämviktsrubbnig, varav Hellström lede, komme att bestå för framtiden, enär jämviktsorganen i dennes båda öron företedde en fullständig förstörelse — ansett, att nedsättningen av Hellströms arbetsförmåga borde uppskattas till två tredjedelar av den normala. Med tillämpning av de bestämmelser i fråga om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, som gällde vid tiden för olycksfallet, borde understödet åt Hellström beräknas till 600 kronor.

Statskontoret har i sitt utlåtande anfört i huvudsak följande:

Då riksdagen icke ansett principiella betänkligheter möta vid beviljande av understöd i ett fall som det föreliggande, ville statskontoret ifrågasätta, huruvida icke någon förhöjning av understödet borde ske, sedan det visat sig, att nedsättningen av Hellströms arbetsförmåga nu kunde uppskattas till två tredjedelar av normal arbetsförmåga. Den av riksförsäkringsanstalten föreslagna ökningen syntes dock statskontoret väl obetydlig, särskilt med hänsyn till att Hellström genom olycksfallet nödgats avbryta sin seminarieutbildning och gått förlustig möjligheten att erhålla sin försörjning som folkskollärare. Det förefölle statskontoret, som om bestämmelserna i lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete skulle kunna i viss mån tjäna som ledning vid beräklandet av skäligt understöd åt honom. Under antagande att sökanden såsom folkskollärare kunnat påräkna en årlig avlöning av 3,000 kronor, skulle han med tillämpning av nämnda lag hava vid en nedsättning av arbetsförmågan med två tredjedelar erhållit en livränta av ungefär 1,330 kronor om året. Ett till 1,200 kronor redu-

cerat understödsbelopp för år — utan rätt att därå uppbära dyrtidstillägg — torde med hänsyn till omständigheterna i det föreliggande fallet måhända icke kunna anses oskäligt.

Genom beslut den 2 juni 1933 har Kungl. Maj:t — med hänsyn till i ärendet förekomna särskilda omständigheter — tilldelat Hellström, utöver till honom förut utgående understöd, såsom tillfälligt ytterligare understöd för tiden från och med den 1 juli 1933 till och med den 30 juni 1934 fyrtio kronor för månad räknat, att utgå från det under riksstatens åttonde huvudtitel uppförda reservationsanslaget till extra utgifter.

Under erinran om de särskilda förhållanden, som föranlett beviljandet av det nuvarande understödet till Hellström, anser jag mig på grundval av den i ärendet förebragta utredningen böra förordna förhöjning av understödet i den omfattning, statskontoret ifrågasatt. Jag tillstyrker alltså, att Hellström från och med den 1 juli 1934 tillerkännes ett till 1,200 kronor förhöjt understöd, varå dyrtidstillägg ej bör få åtnjutas. Understödet torde böra utgå från det under elfte huvudtiteln från och med budgetåret 1934/1935 föreslagna ordinarie förslagsanslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Under återopande av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att till förre eleven vid folkskoleseminariet i Uppsala Bror Emil Leonard Hellström må från och med den 1 juli 1934 under hans återstående livstid från ordinarie förslagsanslaget till diverse pensioner och understöd m. m. utgå årligt understöd med ett till 1,200 kronor förhöjt belopp, utan rätt för Hellström att därå åtnjuta dyrtidstillägg.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan finner Hans Maj:t Konungen gott lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

I. A. Hedenlund.